

De kaften en tekenaars

van de "**A. HANS' Kinderbibliotheek**" : Nr. **504**.

"**De bannelingen van Dinant**", aflevering 504 van de "**A. HANS' Kinderbibliotheek**", werd vermoedelijk in maart 1934 (19340325 ? ...) * door Abraham HANS uitgegeven.

<https://www.idesetautres.be/upload/ABRAHAM%20HANS%20BANNELINGEN%20VAN%20DINANT%20KINDERBIBLIOTHEEK%20504.pdf>

De kaftillustratie is aan Victor De Doncker te wijten.

We weten niet of het boekje werd herdrukt.

[c.lvd:3245831]

De bannelingen van Dinant

Hans, Abraham. - Contich : Hans-Van der Meulen [Uitgegeven door/bij], s.a.. - 30 p. - (A. Hans' kinderbibliotheek. - Contich; vol. 504)

Erfgoedbibliotheek Hendrik
Conscience

649296 [C3-153 d / ds
628 e]

Magazijn- Raadpleging in de
leeszaal

De kaftillustratie en een andere houtsnede (op bladzijde 13) zijn aan Victor **Dedoncker** te wijten.

Victor **DEDONCKER** ou **DE DONCKER**

(1827-1881) :

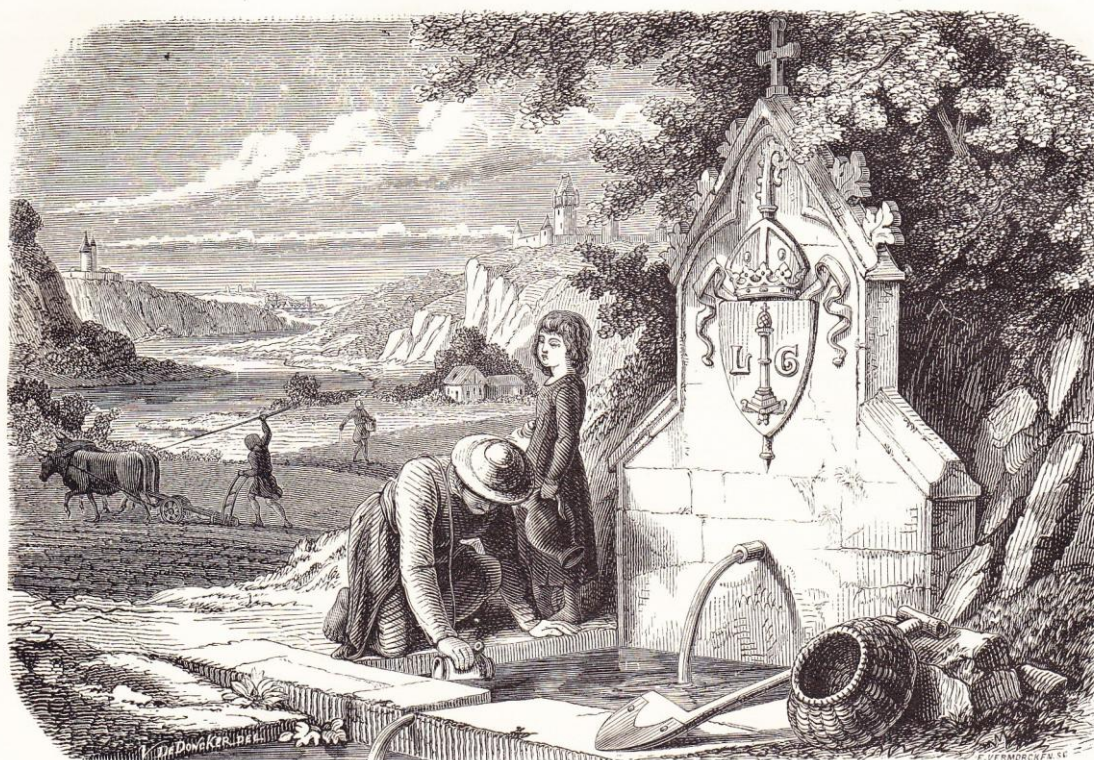
http://balat.kikirpa.be/lithographes/fiches/Dedoncker_Victor.htm

<https://rkd.nl/nl/explore/artists/360219>

https://commons.wikimedia.org/wiki/Category:Victor_De_doncker

Het naslagwerk van Abraham HANS was vermoedelijk het boek van Henri Guillaume **MOKE**, ***Geïllustreerde geschiedenis van België geheel herzien en het hedendaagsche tijdperk bijgewerkt door*** Eugène HUBERT (1885), waar de illustraties op bladzijden 255-256 en 433-434 te vinden zijn.

GESCHIEDENIS VAN LUIK.

§ 1. GESCHIEDENIS VAN LUIK GEDURENDE DE XIIe EN DE XIIIe EEUW.

Het is, noch door de grootheid der staatkundige gebeurtenissen, noch door het karakter en de luisterrijke daden der bisschoppen, maar door den vooruitgang van de opvolgentlijk aan de burgerij toegestane rechten, dat de geschiedenis van Luik in den loop der XIIe eeuw, belangwekkend is. Verscheidene gevechten tegen Godfried met den Baard en tegen Hendrik den Blinde, hadden de opkomende faam van het luiksch voetvolk vergroot, zonder de macht van het bisdom uit te breiden. De prelaten, die elkander sedert Hendrik den Vreedzamen, hadden opgevolgd, hadden weinige sporen hunner regeering achtergelaten. De gemoederen waren door de bijna aanhoudende worsteling der keizers tegen den heiligen stoel, opgewonden en in die worsteling gedroegen de bisschoppen en het kapittel van Luik zich somtijds meer als leenheeren van den

monarch, dan als leden der Kerk. Men zag zelfs Hendrik van Leijen, die van 1145 tot 1164 den bisschoppelijken zetel bekleedde, den keizer Frederik Barbarossa in Italië volgen, tegen den Heiligen Vader strijden, zich aan den onwettigen paus hechten, en zijnen opvolger huldigen.

Hetgeen vooral die macht van de partij des keizerrijks in het bisdom uitlegt, is dat de invloed der prinsen en omliggende heeren langzamerhand het kapittel met hunne bloedverwanten of hunne bondgenooten hadden volzet. Tijdens den bisschop Alexander (1130), telde men tusschen de kanonniken van St. Lambertus twee zonen van keizers, zeven zonen van koningen, en drie en veertig zonen van hertogen en graven. Maar een gedeelte dier kanonniken hadden zelfs de wijding niet ontvangen, en hun ambt was voor hen veeleer eene wereldsche, dan eene geestelijke prebende. De rijkdom der kerk had dus de overweldiging harer waardigheden door de leenheerlijke families berokkend en indien de pauzen niet her-

der stond hij uit den staat van zwakheid en verlatenheid, waartoe de onvoorzichtigheid en de tegenspoed hem gebracht hadden, op, en wist hij zijne zaken in Bohemen en in Duitschland zoo goed te herstellen, dat hij voor den oudsten zijner zonen, de keizerlijke kroon verzekerde (1346). Dat was zijnen laatsten triomf en hij bezweek in hetzelfde jaar in den veld-

geweest, en Wenceslas, de jongste, had aan de mildheid van zijnen broeder het graafschap Luxemburg, het voorvaderlijk erfdeel, dat voor hem tot hertogdom verheven werd, te danken (1354). Jan III, hertog van Brabant, gaf zijne dochter Johanna, erfgename van zijne opperheerschappij, aan Wenceslas. De uitzet der jonge echtgenooten moest zich dus uitstrekken van de

GRAAF LODEWIJK VAN MALE TREKT ALS OVERWINNAAR BRUSSEL BINNEN.

slag van Crecy, welken hij had willen bijwonen als vriend en bloedverwant van den koning van Frankrijk. Op zijn bevel, plaatsten zich twee zijner ridders nevens hem, bonden zijn paard aan het hunne en leidden hem op het gevaarlijkste punt van het gevecht; daar vond men den anderen dag het lijk van Jan den Blinden, die tot het laatste oogenblik gevochten had.

Van de twee zonen die hem opvolgden, was de oudste, Karel van Bohemen, keizer gekozen

Schelde tot aan de Moesel en de vereeniging hunner staten scheen de grootheid eener nieuwe dynastie te verzekeren. Hunne regeering begon bijna terzelfder tijd in Luxemburg en in Brabant, dewijl Jan III in 1355 gestorven was; maar verre van te beantwoorden aan de vooruitzichten die zij had doen ontstaan, vermeerde zij den voorspoed der twee provinciën niet, en deze werden ten slotte gescheiden.

Wenceslas, wiens karakter eene mengeling van

In « *'t Vlaamsch gezin* » nummer 5 (2 december 1922 *; Contich, Gebroeders Hans ; 32 bladzijden), zegt inderdaad Abraham HANS, van de “**A. HANS' Kinderbibliotheek**”, op bladzijde 20 : « *Er zijn reeds 21 deeltjes*”. (zie **INFRA**)

<https://www.idesetautres.be/upload/ABRAHAM%20HANS%20WEEKKLAPPER%2005%20VLAAMSCH%20GEZIN%2005%201922.pdf>

Zie onze bijdrage * « *Voorstel van een chronologie voor de afleveringen van de “A. HANS' Kinderbibliotheek”* » :

<https://www.idesetautres.be/upload/VOORSTEL%20CHRONOLOGIE%20ABRAHAM%20HANS%20KINDERBIBLIOTHEEK%20BGOORDEN.pdf>

Nota bene : Abraham HANS heeft nooit een uitgavedatum in een aflevering van de “**A. HANS' Kinderbibliotheek**” » vóór het nummer 509 (van 15 juni 1934) vermeld. We starten dus met een nieuwe chronologie vanaf het nummer 500 (ook van 1934) en, spijtig genoeg, is er geen van 1933.

Zie ook :

<http://www.museumkontich.be/Sprokkels/Abraham%20Hans%20Kinderbibliotheek.htm>

© 2024, Bernard GOORDEN

hem, besioten in een zilveren hamer. Op St-Elooi's dag werden de paarden voor de deur van de kapel gebracht; de proost van 't smeden-ambacht gaf er elk ros een klop op den kop met den hamer, en de dieren draafden dan door de Smeestraat, langs de vesten, tot weer voor de kapel. Maar die plechtigheid ontaardde dermate, dat men ze in 1872 om de misbruiken afschafte.

Te Ieperen was het de bisschop die de paarden met den hamer zegende. Te Beerst, Rollegem, Ramskapelle en Fine kwamen de ruiters processiegewijs Sint-Elooi vereeren.

De hamer zal wel een kerstening zijn van den hamer van Tor, den god onzer heidensche vaderen, naar wien Torhout (bosch van Tor) genoemd werd.

Te Eessen in de parochiekerk hing (is ze gespaard?) een luikschilderij, die in 18 smaldeelen Sint-Elooi's leven verbeeldde en het schoonste sieraad van het bedehuis was. Oorspronkelijk behoorde ze aan de groote kerk van Dixmuiden. Maar hoe ging het over een eeuw met kunstschaten? Zoo werd ook deze schilderij verkocht aan de juffers Seys, die school hielden in de Beerststraat. De schilderij verhuisde weldra naar den zolder en werd er maar eens afgehaald bij de groote wasch om er kuipen op te zetten. Zoo zag ze pastoor Bertijn Courtois, een kunstkenner; hij kocht ze voor 30 frank en schonk ze in 1840 aan de kerk te Eessen. Het gewrocht dagteekent van de 16^e eeuw. Twee luiken hadden veel geleden van de kuipen.

Pol Lamme had ook Sint-Elooi gevierd en kwam zeer laat uit de herberg; hij vroeg aan een voorbijganger, voor wien hij bleef staan waggelen:

— Weet ge de smidse niet van Pol Lamme?

— Maar gij zijt Pol Lamme zelf!

— Ik vraag u niet of ge Pol Lamme kent, maar of ge de smidse van Pol Lamme weet staan en zoo ja, breng er mij eens naar toe.

En nu zijn we in de Wintermaand, die Sinterklaai tot ons brengt. Ouders, verblijd dan uw kinderen met boekjes uit **A. HANS Kinderbibliotheek**. Gij kunt ze bij dagbladverkoopers krijgen of aan het adres van dit blad. Ze vormen een schoon geschenk. Er zijn reeds 21 deeltjes, allen afzonderlijk te verkrijgen aan 50 centiemen het stuk. En er staan prenten in. Dien raad geef ik u ook voor naamdagen der kinderen, Kerstfeest, enz.

Niets bijzonders.

— Ik hoor, dat Marconi nu een instrument uitgevonden heeft, dat vijfhonderd woorden per minuut kan spreken.

— Niets bijzonders. Ik heb zoo'n instrument getrouwd.

Andere tijden, andere zeden.

Uit een brief: Voor wij getrouwd waren, wierp mijn vrouw slechts veriefde blikken op mij, tegenwoordig werpt zij alles wat voor de hand ligt.

N^r 5. Prijs 35 cent. — Abonn. per jaar 20,80 fr. 2 December 1922.

'T VLAAMSCH GEZIN

Geïllustreerd Weekblad

Redactie-Uitgave: Gebr. HANS, Contich.

Het werk werd dankzij Marcel VERSTRAETE (uit Sint-Baafs-Vijve) bewaard.

AFLEVERINGEN van de
“A. HANS’ KINDERBIBLIOTHEEK”
BESCHIKBAAR **IN RUIL.**

Een **300**tal titels van de “**A. HANS’ Kinderbibliotheek**” zijn bij Bernard Goorden beschikbaar om te ruilen.

Bernard Goorden stelt er, wekelijks, andere op zijn webstek **GRATIS** ter beschikking.

Een **400**tal titels van de “**A. HANS’ Kinderbibliotheek**” zijn al **GRATIS** te downloaden via **INTERNET link** :

<https://www.idesetautres.be/?p=ndls&mod=fictionsNL>

Bernard Goorden zoekt, in voorrang, een paar exemplaren waarin bij hem ofwel omslag, ofwel MIDDENbladzijden 15-18 ontbreken.

Hij geeft 1 (een) origineel in ruil tegen JPEG kopie (om eventueel te restaureren) van 2 (twee) titels van Abraham HANS die hij niet bezit.

Neemt A.U.B. contact op via zijn e-mail
ideesautresbg@gmail.com

Hij zal u de lijst (**EXCEL** of **WORD** bestand) van alle titels opsturen.

Hartelijk dank op voorhand voor de Vlaamse en andere Nederlandstalige lezers.

De jonge generatie heeft de “**A. HANS’ Kinderbibliotheek**” nodig.

Van Abraham HANS (1882-1939) zijn uit zijn WEBstek [gratis](#) te downloaden, o.a. : ***Aan de Ijzer*** ; ***De bende van Bakelandt*** ; ***Het bloedig Ijzerland*** ; ***Egmont en Hoorne*** ; ***Filips van Artevelde*** ; ***Gabrielle Petit*** ; ***Groeninghe*** ; ***De Groote Oorlog / La Grande Guerre*** ; ***De heks van Nieuwpoort*** ; ***Helden zonder zwaard*** ; ***Heldenstrijd*** ; ***Jan De Lichte en zijn zwarte roversbende*** ; ***Kerlingaland*** ; ***De nieuwe rijken*** ; ***Op reis door België / A travers la Belgique*** ; ***Op reis door Vlaanderen*** ; ***Over berg en dal*** ; ***De pastoor van Lapscheure*** ; ***De Schelde vrij !*** ; ***De smokkelaar*** ; ***Het spook van de Wolvenburg*** ; ***Uit het kinderleven*** ; ***De Vlaamse boskerel*** ; ***Een Vlaamsch gezin in oorlogstijd*** ; ***Vroolijke Frans*** ; ***Willem Tell*** ; ***Het woud van Houthulst*** ; ***Een zeemanshart*** ; ***Zingende toren***. En een tiental bundels met verhalen voor kinderen.

<https://www.idesetautres.be/?p=ndls&mod=fictionsNL>

of

<https://www.idesetautres.be/?p=ides&mod=iea&smod=ieaFictions&part=belgique100>

Protestants Museum – Abraham Hans.

Abraham Hansstraat 1

B-9667 Horebeke